

ČESKÁ SPRÁVA
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

PŘÍRUČKA BUDOUČÍHO DŮCHODCE

Příručka budoucího důchodce

Účelová publikace

Není určena k prodeji na knižním trhu

Vydala Česká správa sociálního zabezpečení, oddělení komunikace,
Křížová 25, Praha 5

www.cssz.gov.cz

Foto na titulní straně: © Miljan Živković / stock.adobe.com

© Česká správa sociálního zabezpečení, Praha, únor 2026

ISBN 978-80-87039-86-1

Chystáte se do důchodu a nevíte, co vše k tomu budete potřebovat? Zajímá vás, zda je pro vás odchod do důchodu právě teď nejvýhodnější, nebo jen potřebujete zjistit více informací, než se definitivně rozhodnete? Odpovědi na vaše otázky nabízí Příručka budoucího důchodce. Obsahuje přehledné a srozumitelné informace, praktické tipy, výpočty, užitečné odkazy i modelové příklady platné pro rok 2026. Pomůže vám zorientovat se v možnostech a získat jistotu, že nic důležitého nepřehlédnete, aby váš odchod do důchodu mohl proběhnout hladce.

Další informace naleznete na našich webových stránkách www.cssz.gov.cz. Navštívit můžete také náš ePortál ČSSZ (eportal.cssz.cz), který vám umožní vyřídit řadu záležitostí rychle a jednoduše z pohodlí domova či kanceláře. A mimochodem, věděli jste, že důchody vyplácíme už více než sto let? Naše zkušenosti jsou vaší jistotou.

OBSAH

I. NÁROK NA STAROBNÍ DŮCHOD	6
PODMÍNKA PRVNÍ: DŮCHODOVÝ VĚK	6
PODMÍNKA DRUHÁ: DOBA POJIŠTĚNÍ	7
NEDOSTATEČNÁ DOBA POJIŠTĚNÍ	9
DOBROVOLNÉ DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	10
PŘEDČASNÝ STAROBNÍ DŮCHOD	10
II. JAK ZKONTROLOVAT DOBY POJIŠTĚNÍ	12
IDA – INFORMATIVNÍ DŮCHODOVÁ APLIKACE	12
INFORMATIVNÍ VÝPIS KONTA	13
III. JAK DOLOŽIT CHYBĚJÍCÍ DOBY POJIŠTĚNÍ	14
IV. JAK PODAT ŽÁDOST O STAROBNÍ DŮCHOD	17
ŽÁDOST O DŮCHOD ONLINE	17
ŽÁDOST O DŮCHOD NA OSSZ	18
PRACOVALI JSTE I V ZAHRANIČÍ	18
ŽIJETE V ZAHRANIČÍ	19
V. VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU	20
DOBA POJIŠTĚNÍ PRO NÁROK A STANOVENÍ VÝŠE PROCENTNÍ VÝMĚRY	20
POČET ZAPOČÍTANÝCH DNŮ V ROZHODNÉM OBDOBÍ	20
NÁSOBENÝ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD	21
OSOBNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD	21
VÝPOČTOVÝ ZÁKLAD	21
PROCENTNÍ VÝMĚRA	21
ZÁKLADNÍ VÝMĚRA	22
VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU	22
MINIMÁLNÍ VÝŠE DŮCHODU	22
NAVÝŠENÍ U POZDĚJŠÍHO ODCHODU DO DŮCHODU	22
KRÁCENÍ U PŘEDČASNÉHO ODCHODU DO DŮCHODU	22
SLEVA PRO PRACUJÍCÍ DŮCHODCE	23

VI. ROZHODNUTÍ O PŘÍZNÁNÍ NEBO ZVÝŠENÍ DŮCHODU	27
NESOUHLAS S ROZHODNUTÍM ČSSZ	27
ZVÝŠENÍ DŮCHODU	28
PŘÍRUČKA „VÍTEJTE V DŮCHODU“	29
VII. VÝPLATA STAROBNÍHO DŮCHODU	30
VÝPLATA NA BANKOVNÍ ÚČET	30
VÝPLATA V HOTOVOSTI	32
VÝPLATA DO ZAHRANIČÍ	32
ZMĚNA VÝPLATY DŮCHODU	33
ZDANĚNÍ DŮCHODU	34
EXEKUČNÍ SRÁŽKY Z DŮCHODU	34
VALORIZAČNÍ OZNÁMENÍ	34
VIII. „DESATERO“ DŮCHODCE ANEB CO BYSTE MĚLI VĚDĚT.	36
A PÁR INFORMACÍ NAVÍC.....	38
PŘÍKLADY ZÍSKÁNÍ NÁROKU NA DŮCHOD	39

I. NÁROK NA STAROBNÍ DŮCHOD

Nárok na důchod vám vznikne při splnění dvou základních podmínek:

- **dosažení důchodového věku,**
- **získání potřebné doby pojištění.**

PODMÍNKA PRVNÍ: DŮCHODOVÝ VĚK

Pokud jste se narodili před rokem 1973, je váš důchodový věk stanoven podle roku narození a u žen také podle počtu vychovaných dětí (viz tabulka). Pokud jste se narodili mezi roky 1974 až 1988, k věku 65 let a 8 měsíců se připočítá počet kalendářních měsíců, které odpovídají rozdílu počtu let mezi vaším rokem narození a rokem 1973. Pokud jste se narodili po roce 1988, vaším důchodovým věkem jsou 67. narozeniny.

Rok narození	Důchodový věk činí (roků + kalendářních měsíců) u					
	mužů	žen s počtem vychovaných dětí				
		0	1	2	3–4	5 a více
1961	64 + 4	64 + 4	64 + 2	62 + 8	61 + 2	59 + 8
1962	64 + 6	64 + 6	64 + 6	63 + 2	61 + 8	60 + 2
1963	64 + 8	64 + 8	64 + 8	63 + 8	62 + 2	60 + 8
1964	64 + 10	64 + 10	64 + 10	64 + 2	62 + 8	61 + 2
1965	65	65	65	64 + 8	63 + 2	61 + 8
1966	65 + 1	65 + 1	65 + 1	65 + 1	63 + 8	62 + 2
1967	65 + 2	65 + 2	65 + 2	65 + 2	64 + 2	62 + 8
1968	65 + 3	65 + 3	65 + 3	65 + 3	64 + 8	63 + 2
1969	65 + 4	65 + 4	65 + 4	65 + 4	65 + 2	63 + 8
1970	65 + 5	65 + 5	65 + 5	65 + 5	65 + 5	64 + 2
1971	65 + 6	65 + 6	65 + 6	65 + 6	65 + 6	64 + 8
1972	65 + 7	65 + 7	65 + 7	65 + 7	65 + 7	65 + 2
1973	65 + 8	65 + 8	65 + 8	65 + 8	65 + 8	65 + 8

U některých **specifických profesí** (např. horníci, zdravotničtí záchranáři, členové jednotek hasičského záchranného sboru podniku nebo pracovníci ve 4. kategorii rizik) může dojít ke **snížení důchodového věku** a ten se pak může lišit od výše uvedených údajů. Pokud patříte do skupiny pojištěnců se specifickým zaměstnáním, doporučujeme vám konzultovat svůj důchodový věk s odborníky z ČSSZ.

PODMÍNKA DRUHÁ: DOBA POJIŠTĚNÍ

Za dobu pojištění se považují **doby vaší výdělečné činnosti** a tzv. **náhradní doby pojištění**. Potřebná doba pojištění u osob, které dosáhly důchodového věku po 31. 12. 2018, činí alespoň **35 let** včetně náhradních dob nebo 30 let pojištění bez náhradních dob. Potřebná doba pojištění pro přiznání tzv. **předčasného starobního důchodu** činí alespoň **40 let** (včetně náhradních dob).

Doby výdělečné činnosti

Tyto doby zahrnují všechny kalendářní dny v období vašeho zaměstnání nebo podnikání, za které jste vy nebo váš zaměstnavatel z **dosažených příjmů odvedli pojistné na sociální zabezpečení**.

Údaje o své výdělečné činnosti, tedy své doby pojištění, vyměřovací základy (tj. součet hrubých výdělků v daném roce) i vyloučené doby (nejčastěji dny pracovní neschopnosti), si můžete sami kontrolovat. Zaměstnavatelé totiž mají od roku 2004 povinnost vystavovat každému zaměstnanci **evidenční list důchodového pojištění (ELDP)**, odeslat jeho originál do evidence ČSSZ a zaměstnanci předložit stejnopis. Údaje o vaší výdělečné činnosti před rokem 2004 vykazoval váš zaměstnavatel celkově od data nástupu do data ukončení pracovního poměru a ELDP poslal do evidence ČSSZ až po ukončení vašeho pracovního poměru (tedy nikoliv za jednotlivé kalendářní roky).

Pokud ale váš zaměstnavatel **neodváděl řádně pojistné**, není třeba se obávat. Tyto doby pojištění se vám **započítají**, jako by byly zaměstnavatelem uhrazeny. Dluh na pojistném pak ČSSZ vymáhá přímo na vašem zaměstnavateli.

V případě, že **podnikáte a pojistné neplatíte**, tato doba se vám do potřebné doby pojištění **nezapočítá**. Navíc může tato skutečnost negativně ovlivnit výši vašeho důchodu, nebo dokonce způsobit, že nárok na důchod vůbec nevznikne.

Do důchodu se započítávají všechny příjmy, z nichž se odvedlo pojistné na sociální zabezpečení (např. i brigády). Započítává se také náhrada mzdy po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, a to i přesto, že se z ní pojistné neplatí.

Náhradní doby pojištění

Jedná se o životní období, za která jste neodváděli žádné pojistné, ale přesto se vám tato doba do potřebné doby pojištění započítá. Podmínkou jejich uznání je získání alespoň jednoho roku účasti na pojištění v České republice, tzn. výdělečné činnosti nebo dobrovolné účasti na důchodovém pojištění. Náhradní doby se započítávají buď plně v rozsahu 100 %, nebo z 80 % (např. ze 100 dnů péče o dítě do 4 let se započítá 100 dnů, ze 100 dnů studia se započítá 80 dnů).

Doby započítané v rozsahu 100 %

- **Doba základní vojenské služby** v ozbrojených silách ČR vykonávané do 30. 6. 2016.
- **Osobní péče o dítě do věku 4 let** – může ji uplatnit žena nebo muž.
- Doba **nezprostředkovaného pěstounství nezletilého nezaopatřeného dítěte**, pokud:
 - má toto dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte (započítávají se maximálně 2 roky),
 - byla péče zahájena před 31. 12. 2021 a pěstoun měl k tomuto dni nárok na odměnu (započítá se celá doba).
- **Doba péče o osobu blízkou** nebo žijící ve společné domácnosti, která je závislá na pomoci jiné osoby, pokud je:
 - závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost), stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost);
 - závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost) a mladší 10 let;
 - převážně, úplně nebo částečně bezmocná a starší 80 let (pouze péče vykonávaná a ukončená před rokem 2007).
- **Doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby** z pozice asistenta sociální péče na základě smlouvy se závislou osobou (od 1. 9. 2018).
- **Doba péče o dítě do 3 let věku** se započítá i jiné osobě než rodiči (např. babičce, tetě), a to na základě uzavřeného společného písemného prohlášení o péči o dítě mezi rodiči (nebo aspoň jedním z rodičů) a osobou, která o dítě pečuje.

Doby započítané v rozsahu 80 %

- **Doba studia** na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole v ČR **před rokem 2010**, doba úspěšně ukončeného studia v doktorském studijním programu v prezenční formě po roce 2009. Po dosažení 18. roku věku se započítává prvních šest let studia, a to včetně nedokončeného nebo přerušovaného studia. Studium v doktorském studijním programu se započítává nejvýše v rozsahu 4 let.
- **Doba civilní služby** vykonávané do 31. 12. 2004.
- **Doba u osob se zdravotním postižením zařazených v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost**, např. specializované rekvalifikační kurzy, příprava k práci v chráněných pracovních dílnách apod.
- **Doba evidence na úřadu práce** se započítá vždy, když současně pobíráte podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci anebo jste dostali (od 1. 1. 2014) odstupné, odbytné či odchodné. Pokud jste v evidenci úřadu práce dlouhodobě a nepobíráte žádný druh podpory, započítávají se vám maximálně tři roky před vznikem nároku na důchod, přitom maximálně jeden rok před dosažením 55. roku věku.
- **Doba pobírání nemocenských dávek po skončení výdělečné činnosti**, např. dočasná pracovní neschopnost, kterou jste si nepřivodili úmyslně a která začala již v době výdělečné činnosti nebo v její ochranné lhůtě, dále karanténa nebo doba trvání podpůrčí doby.
- **Doba poskytování zvláštní ochrany** a pomoci na základě zákona upravujícího zvláštní ochranu svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, kdy tyto osoby nemohou vykonávat výdělečnou činnost.
- **Doba pobírání invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně** (do 31. 12. 2009 plného invalidního důchodu) se započítá až do dne vzniku nároku na starobní důchod.

Dosažením věku 65 let (nebo později, po dosažení důchodového věku podle tabulky na straně 6) nárok na invalidní důchod ze zákona zaniká a automaticky se mění na starobní důchod ve stejné výši. Pokud sami podáte žádost o starobní důchod, provede se srovnávací výpočet a přízná se vám důchod vyšší.

NEDOSTATEČNÁ DOBA POJIŠTĚNÍ

Pokud nezískáte potřebnou dobu pojištění, nárok na starobní důchod vám může i přesto vzniknout, a to pokud jste dosáhli:

- v období 2014 až 2024 věku o 5 let vyššího, než je důchodový věk muže stejného data narození, a alespoň 20 let doby pojištění včetně náhradních dob nebo

15 let pojištění bez náhradních dob. Od roku 2025 pak je nutné podmínku doby pojištění splnit alespoň dosažením věku o 2 roky vyššího, než je důchodový věk muže stejného data narození;

- důchodového věku (podle tabulky na straně 6) a splňujete podmínky nároku na invalidní důchod (tj. uznání invalidity bez ohledu na stupeň invalidity a získání potřebné doby pojištění, které se k nároku na invalidní důchod vztahují);
- důchodového věku již před rokem 2014. V tom případě jsou podmínky ještě shovívavější. Více informací najdete na našem webu v sekci „*Starobní důchod podrobně*“.

DOBROVOLNÉ DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

Chybějící dobu pojištění si můžete **za určitých podmínek doplatit**, a to i zpětně. Podmínky jsou specifické podle konkrétního důvodu. Pokud existuje tzv. kvalifikovaný důvod (např. evidence na úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání nad rámec hodnotitelných 3 let této evidence nebo studium po dosažení 18. roku věku na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole v období po 31. 12. 2009 atd.), můžete si chybějící dobu doplatit zpětně a zpravidla bez časového omezení. Pokud neexistuje kvalifikovaný důvod, můžete si zpětně doplatit pouze jeden rok, který bezprostředně předchází dni podání přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění (platí časové omezení pro maximální délku této účasti, a to 15 let).

Podmínkou je také podání „*Přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění*“ ve lhůtě stanovené podle typu dobrovolné účasti a následně zaplacení pojistného. Pojistné na dobrovolné důchodové pojištění platíte vždy za celý kalendářní měsíc. **Minimální měsíční výše pojistného** činí 28 % z částky odpovídající jedné čtvrtině průměrné mzdy platné pro kalendářní rok, ve kterém se pojistné platí. Pro rok 2026 se jedná o částku **3 428 Kč**.

Dobrovolné důchodové pojištění doporučujeme konzultovat s odborníky z OSSZ, kteří vám pomohou stanovit období, jež je možné či vhodné pomoci dobrovolného důchodového pojištění řešit.

PŘEDČASNÝ STAROBNÍ DŮCHOD

Může se stát, že vám chybí do důchodu ještě pár let, ale vaše životní situace vám již neumožňuje pracovat. Máte proto možnost odejít do tzv. předčasného starobního důchodu, a to **až 3 roky před dosažením vašeho důchodového věku**. Podmínkou je získání potřebné **doby pojištění alespoň 40 let**.

Pro předčasný starobní důchod ale platí **přísnější pravidla:**

- je při výpočtu krácen o 1,5 % za každých 90 dnů dřívějšího odchodu do důchodu,
- procentní výměra tohoto důchodu není až do dne dosažení vašeho důchodového věku pro řádný starobní důchod valorizována.

Pokud ale získáte **alespoň 45 let doby pojištění**, bude krácení poloviční – váš předčasný starobní důchod bude **krácen pouze o 0,75 %** (místo plného krácení o 1,5 %) za každých i započatých 90 dnů předčasnosti. Do doby pojištění 45 let se započítávají pouze některé zákonem definované doby, jako je zaměstnání/pojištění, OSVČ, dobrovolné důchodové pojištění, péče o dítě do 4 let věku, péče o závislou osobu a základní vojenská služba.

Pozor, přiznání předčasného starobního důchodu je nevratné a jeho krácení je trvalé.

Datum přiznání předčasného starobního důchodu lze stanovit nejdříve ode dne uplatnění žádosti o tento důchod (nikoliv zpětně).

Při odchodu do předčasného starobního důchodu se předpokládá **omezená možnost vaší výdělečné činnosti**. Proto je možný pouze takový přivýdělek (příjem z výdělečné činnosti), který nezaloží účast na důchodovém pojištění (např. **dohoda o provedení práce** s max. příjmem **do 12 000 Kč** za měsíc nebo **zaměstnání malého rozsahu** s příjmem, který je nižší než rozhodný příjem **4 500 Kč** za měsíc, tzn. příjem nepřesahující 4 499 Kč za měsíc). U **OSVČ** nesmí příjem z této činnosti (po odpočtu výdajů) přesáhnout zákonem stanovenou hranici, která v roce 2026 činí **9 794 Kč** za každý měsíc výkonu samostatně výdělečné činnosti.

Předčasný starobní důchod není předdůchod. Předčasný starobní důchod je dávka důchodového pojištění vyplácená státem. Předdůchod (od 1. 1. 2013) je možnost čerpat z doplňkového penzijního spoření (které nespravuje ČSSZ) finanční prostředky naspořené v penzijním připojištění nebo doplňkovém penzijním spoření, a to až 5 let před dosažením důchodového věku. Doba pobírání předdůchodu se nezapočítává do doby pojištění (jedná se o tzv. dobu vyloučenou), ale neovlivňuje negativně výši vašeho osobního vyměřovacího základu (z kterého je váš důchod počítán).

II. JAK ZKONTROLOVAT DOBY POJIŠTĚNÍ

Při rozhodování o důchodu vycházíme z podkladů uložených v evidenci ČSSZ. Velmi doporučujeme si své doby pojištění **ověřovat již v průběhu svého pracovního života**. Ideálním pomocníkem je naše online služba „**Informativní důchodová aplikace**“ (IDA).

IDA – INFORMATIVNÍ DŮCHODOVÁ APLIKACE

Díky online službě IDA zjistíte:

- jaký je váš **věk pro odchod do důchodu**;
- kolik let a dnů vám chybí do dosažení důchodového věku;
- které vaše **doby pojištění evidujeme**;
- jaké vyměřovací základy jim odpovídají (od roku 1986);
- kolik let a dnů vám chybí pro získání potřebné doby pojištění;
- orientační, **odhadovanou výši vašeho důchodu**;
- pokud jste důchodového věku dosáhli nebo jej dosáhnete v horizontu nejvýše 5 let, umožní vám provést **informativní výpočet výše starobního důchodu nebo předčasného starobního důchodu**, a to s ohledem na vámi zvolené datum jeho případného přiznání (výpočty odhadů výše starobního důchodu se provádějí na základě evidovaných údajů o vašich dosavadních výdělcích, dobách pojištění a vyloučených dobách a jsou tím přesnější, čím více se blížíte datu svého odchodu do důchodu).

Naskenujte QR kód pro zobrazení služby:

Pokud v evidenci některé výděvky či doby chybí, informujte nás o nich a následně je doložte, aby byl výpočet vašeho důchodu správný.

IDA funguje v prostředí ePortálu ČSSZ pro přihlášené uživatele a je zcela zdarma. Přihlášení je jednoduché, stačí datová schránka nebo Identita občana, případně

zahraniční identifikační prostředek (podle unijního nařízení eIDAS). Jednoduchým a oblíbeným způsobem přihlášení je bankovní identita. Možnosti, jak se přihlásit do ePortálu ČSSZ, najdete přímo na ePortálu na adrese www.eportal.cssz.cz.

Odhadovaná výše důchodu není predikcí do budoucna, ale vyjádřením výše vašeho důchodu v současné hodnotě peněz, a to bez ohledu na budoucí valorizace či inflaci. Díky tomu si můžete porovnat výši svého důchodu s aktuální ekonomickou situací a vyhodnotit, jak se na nové životní období co nejlépe připravit.

INFORMATIVNÍ VÝPIS KONTA

Přehled o údajích, které o vás v evidenci ČSSZ vedeme, vám poskytne tzv. informativní výpis konta. Ten obsahuje:

- doby důchodového pojištění a případné náhradní doby pojištění;
- přehled vyměřovacích základů od roku 1986 (příjmy, ze kterých bylo odváděno pojistné);
- vyloučené doby;
- celkovou dobu pojištění včetně náhradních dob;
- období, která v evidenci chybí (nevidované doby). Jedná se o dobu mezi prvním a posledním doloženým obdobím pojištění, případně o období do kalendářního roku, který bezprostředně předchází roku vyhotovení výpisu.

Pokud jste vykonávali práci zdravotnického záchranáře, člena hasičského záchranného sboru podniku nebo rizikovou práci, bude výpis dále obsahovat:

- období výkonu této práce,
- počet odpracovaných směn v daném zaměstnání.

Informativní výpis konta získáte online na ePortálu ČSSZ v aplikaci Moje konto.

V rámci služby Moje konto můžete:

- elektronicky doplnit chybějící doby pojištění,
- jednou ročně požádat o kontrolu (konsolidaci) svého konta pracovníkem ČSSZ, a to i bez nutnosti dokládání nových dokumentů.

Pokud z jakéhokoliv důvodu potřebujete výpis uvedených údajů v listinné podobě, poskytne vám jej na počkání kterékoliv pracoviště správy sociálního zabezpečení.

III. JAK DOLOŽIT CHYBĚJÍCÍ DOBY POJIŠTĚNÍ

Pokud zjistíte, že vám v evidenci ČSSZ chybí některé doby pojištění, a doma potřebné dokumenty máte, můžete je do evidence ČSSZ dodat kdykoliv prostřednictvím pošty nebo návštěvy přímo na OSSZ. Informace od jiných orgánů sociálního pojištění či institucí týkající se studia, vojenské služby nebo péče o dítě do 4 let věku běžně předkládáte až společně s žádostí o důchod, nicméně je můžete zaevidovat i dříve. Doložit doby pojištění chybějící v naší evidenci můžete řadou různých dokumentů.

Doby studia prokážete maturitním vysvědčením, závěrečným vysvědčením z jednotlivých ročníků, výkazem o studiu na vysoké škole (indexem), vysvědčením o vykonání státní závěrečné zkoušky a případně i diplomem. Pokud tyto doklady nemáte k dispozici, potvrzení o době trvání vašeho studia vám může vydat přímo vaše škola, případně vám výpis doby studia vydá příslušný archiv – jeho adresu vám sdělí **Ministerstvo školství**, Karmelitská 529/5, Praha 1, www.msmt.cz.

Na nárok na důchod a jeho výši nemá vliv stupeň dosaženého vzdělání, ale délka studia. Nerozlišuje se také (kromě doktorského studia), zda studium bylo ukončeno řádně, nebo bylo nedokončené.

Doby základní vojenské nebo civilní služby doložíte **vojenskou knížkou**.

Nemáte-li vojenskou knížku, požádejte o spolupráci OSSZ, kde vám poradí, na jaká pracoviště se pro doložení základní vojenské nebo civilní služby obrátit.

Osobní péči o dítě ve věku do 4 let ukončenou po 30. 6. 2007 doložíte vždy čestným prohlášením (na předepsaném tiskopisu) – platí pro ženy i muže.

Žena může osobní péči o dítě ve věku do 4 let (ukončenou před 1. 7. 2007) doložit až při podání žádosti o důchod anebo dříve prostřednictvím čestného prohlášení (na předepsaném tiskopisu). Originál nebo ověřenou kopii rodného listu u vlastního dítěte vyžadujeme pouze v případě, pokud nemůžeme uvedenou skutečnost ověřit v agendovém informačním systému evidence obyvatel.

V případě osvojených dětí budete potřebovat doklad o osvojení a v případě dětí převzatých do péče (nahrazující péči rodičů) rozhodnutí příslušného orgánu.

Žena, která pečovala o dítě svého manžela (zemřelého manžela), předkládá úmrtní list matky dítěte (výpis z matriky úmrtí) anebo rozhodnutí soudu o svěření dítěte do výchovy otci spolu s doklady, které prokazují dobu trvání jejího manželství s otcem dítěte (oddací list, popř. úmrtní list manžela nebo rozsudek soudu o rozvodu manželství s otcem dítěte).

Muži dokládají péči o dítě do 4 let věku, kterou ukončili před 1. 7. 2007, rozhodnutím OSSZ na základě podaného tiskopisu „**Návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí OSSZ o době a rozsahu péče muže o dítě**“.

Dobu péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby doložíte rozhodnutím OSSZ na základě podaného tiskopisu „**Návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí OSSZ o době a rozsahu péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby, o osobu bezmocnou, o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči**“.

Návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí OSSZ je možné podat nejdříve po skončení péče. Návrh během péče lze podat pouze tehdy, když v této době žádáte o důchod. V případě kladného rozhodnutí o péči tuto dobu zpravidla v evidenci máme.

Dobu evidence na úřadu práce dokládáte potvrzením Úřadu práce ČR. Pokud potvrzení nemáte k dispozici, je OSSZ schopna si ho zajistit.

Dobu osob se zdravotním postižením zařazených v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost lze doložit potvrzením o absolvování teoretické a praktické přípravy od poskytovatele.

Chybějící doby zaměstnání můžete prokázat předložením výplatních pásek, stejnopisy evidenčních listů důchodového pojištění (vydávané od roku 2004), pracovní smlouvou společně s dokladem o ukončení výdělečné činnosti, zápočtovým listem, potvrzením o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a funkčních požitků a o sražených zálohách na daň z příjmu, ale také například legitimací ROH, pokud jsou v ní vylepeny známky o placení příspěvků v jednotlivých měsících, mzdovými listy, popř. výpisem o době zaměstnání od

zdravotní pojišťovny. OSSZ vámi předložené doklady posoudí, a budou-li všechny potřebné údaje k dispozici, provede „rekonstrukci“ chybějícího evidenčního listu.

Uchovávejte si doklady spojené s vaším zaměstnáním.

Zcela mimořádně a pouze v případě, kdy nelze dobu pojištění prokázat jinak, můžete využít **čestné prohlášení**. Na tiskopisu „*Čestné prohlášení o dobách zaměstnání/pojištění*“ vám **nejméně dva svědci** potvrdí informace o době, kterou tímto způsobem chcete prokázat. Dokument vlastnoručně podepíše s ověřením na obecním úřadě či u notáře nebo bez ověření přímo na OSSZ. Za věrohodné svědky jsou zpravidla považovány osoby, které s vámi v uvedeném zaměstnání ve stejné době pracovaly.

Období, kdy osoba vykonávala uměleckou činnost (tzv. svobodné povolání), nelze prohlášením svědků prokázat.

Pokud potřebné dokumenty nemáte, doporučujeme vám se obrátit na OSSZ s žádostí o pomoc při jejich dohledání. Můžete pracovníkům OSSZ předložit k posouzení také jakékoliv jiné doklady, které považujete za relevantní a máte je k dispozici.

Naskenujte QR kód pro více informací:

IV. JAK PODAT ŽÁDOST O STAROBNÍ DŮCHOD

Žádost o přiznání starobního důchodu podáváte **sami** nebo prostřednictvím svého zástupce, tzv. zmocněnce na základě udělené plné moci (tiskopis najdete na ePortálu ČSSZ). V plné moci musí být uveden rozsah, pro který je udělena (např. podání žádosti na OSSZ, zastupování v řízení o přiznání dávky apod.). Nemusí být úředně ověřená.

Pokud vám zdravotní stav neumožňuje žádost podat, může ji s vaším souhlasem a na základě potvrzení lékaře o vašem zdravotním stavu podat váš rodinný příslušník. Plnou moc v tomto případě nevyžadujeme. Váš rodinný příslušník za vás žádost pouze podá, veškeré další řízení povedeme přímo s vámi.

Žádost můžete podat nejdříve čtyři měsíce před datem vzniku nároku na důchod (jinak by řízení o dávce muselo být přerušeno nebo zastaveno). Později (po datu nároku na odchod do důchodu) lze podat žádost kdykoliv. U předčasných starobních důchodů nelze podat žádost o důchod zpětně.

Pro stanovení nároku na váš důchod či jeho výši mohou mít podstatný vliv údaje, které do žádosti uvedete. Proto je třeba, aby byly úplné a pravdivé.

ŽÁDOST O DŮCHOD ONLINE

Žádost o důchod můžete podat elektronicky prostřednictvím služby ePortálu ČSSZ „*Žádost o důchod online*“.

- Součástí služby je informativní odhad výše starobního důchodu podle zvoleného data pro odchod do důchodu.
- Výhodou je také možnost elektronicky doložit chybějící dokumenty (vložením elektronických originálů nebo skenů).
- Rozpracovanou žádost můžete kdykoliv uložit a odeslat později.
- Služba dále nabízí možnost online konzultace s pracovníkem ČSSZ „*Moje schůzky*“ s datem a časem podle vlastního výběru.

Vaši identitu pro přístup do služby ověříme prostřednictvím Identity občana nebo přihlašovacích údajů k datové schránce, případně zahraničním identifikačním prostředkem. Více informací najdete na našich webových stránkách.

Následná komunikace probíhá prostřednictvím ePortálu ČSSZ, pokud neupřednostníte komunikaci poštou či přes datovou schránku.

Naskenujte QR kód pro zobrazení služby:

ŽÁDOST O DŮCHOD NA OSSZ

Žádost můžete sepsat i při osobní návštěvě kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení.

Při podání žádosti o důchod budete potřebovat:

- **občanský průkaz**, cestovní pas, případně povolení k pobytu,
- **doklady prokazující chybějící doby pojištění** (podrobněji v kapitole III),
- **doklady prokazující chybějící náhradní doby** (podrobněji v kapitole III).

PRACOVALI JSTE I V ZAHRAŇIČÍ

Pokud jste kromě ČR pracovali a byli důchodově pojištěni rovněž v jiném členském státě Evropské unie (včetně Norska, Lichtenštejska, Islandu, Švýcarska a Spojeného království) nebo ve státě, se kterým ČR uzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, **může vám vzniknout nárok na důchod jak v ČR, tak v příslušném státě**. O přiznání důchodu z každého státu nemusíte žádat samostatně, stačí **podat žádost** o důchod u důchodové instituce v **jednom z těchto států**. Tato instituce pak vaši žádost zašle všem ostatním členským státům, které v žádosti uvedete, v případě smluvních států předá žádost druhému smluvnímu státu.

Pokud podáte žádost v ČR, údaje ze zahraničních evidencí si vyžádáme přímo od příslušných institucí, které je mají k dispozici. Seznam členských států EU

a smluvních států najdete na našem webu v sekci „*Práce a pobyt v zahraničí*“.

ŽIJETE V ZAHRANIČÍ

Pokud žijete v zahraničí, žádost o důchod zpravidla **podáváte u příslušné instituce sociálního zabezpečení státu vašeho bydliště v zahraničí**. Pokud v zahraničí požádáte o důchod z ČR, informace o vašich zahraničních dobách pojištění obdržíme přímo od příslušné zahraniční instituce. Rozhodnutí o přiznání důchodu z ČR poté zašleme na vaši adresu. Informace o konkrétních podmínkách nároku na důchod v zahraničí vám poskytne pouze příslušná instituce sociálního zabezpečení daného státu.

ČSSZ není kompetentní k poskytování informací o systémech důchodového pojištění jiných států.

Nárok na důchod je ve většině států podmíněn předchozí dobou pojištění, přičemž délka potřebné doby pojištění se může v jednotlivých státech lišit. Důležité však je, že doby pojištění získané v rámci členských států EU lze pro nárok na důchod počítat. Tzv. **princip sčítání dob pojištění** obsahují i dvoustranné mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení, které ČR uzavřela s jinými státy.

- Pokud v ČR splníte podmínku potřebné doby pojištění bez přihlédnutí k dobám pojištění získaným v jiných členských nebo smluvních státech, vznikne vám nárok na **plný důchod**.
- Pokud potřebnou dobu pojištění získáte pouze přičtením dob pojištění získaných v jiných členských nebo smluvních státech, bude vám přiznán **dílčí důchod**, jehož výše bude odpovídat délce pojištění získané v ČR.

Za doby pojištění, které získáte v zahraničí, by vám měl přiznat důchod daný stát, jestliže splníte podmínky stanovené jeho právními předpisy. V souladu s principem sčítání dob bude přitom povinen přihlédnout též k vašim českým dobám pojištění.

Doby pojištění získané v zahraničí nevidujeme. Pokud jste získali doby pojištění v členských státech EU nebo ve státech, s nimiž má ČR uzavřenou mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, uvedete tuto skutečnost ve své žádosti o důchod. Na základě této informace ve vaší žádosti si vyžádáme od příslušných cizozemských nositelů pojištění potvrzení o těchto dobách, které následně při posouzení nároku na váš důchod zohledníme.

V. VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU

ČSSZ rozhoduje o starobním důchodu pro většinu občanů ČR. Výjimkou jsou starobní důchody vojáků z povolání, policistů, hasičů, příslušníků BIS, Vězeňské služby ČR a Celní správy ČR, o jejichž důchodech rozhodují (v zákonem stanovených případech) ministerstva obrany a vnitra.

Starobní důchod má dvě části, tzv. výměry: základní a procentní. **Základní výměra** je stejná pro všechny důchody, její výši stanovuje zákon o důchodovém pojištění a je zvyšována na základě nařízení vlády. **Procentní výměra** se stanovuje individuálně, procentní sazbou z vašeho výpočtového základu podle získané doby pojištění. Výši vašeho důchodu tedy ovlivňuje především délka doby vašeho důchodového pojištění a výše vašich výdělků dosažených v rozhodném období.

DOBA POJIŠTĚNÍ PRO NÁROK A STANOVENÍ VÝŠE PROCENTNÍ VÝMĚRY

Doba pojištění je časové období, za které bylo odváděno pojistné a které se vám započítává pro nárok na důchod a pro jeho výši. Zahrnuje **doby vaší výdělečné činnosti** (zaměstnání, podnikání) a **náhradní doby** (období, kdy nevyděláváte, ale podílíte se na společensky uznávaných činnostech – např. doba péče o dítě nebo situace, které vás ve výkonu zaměstnání či podnikání omezily, jako je nemoc či nezaměstnanost). Pokud jste neodváděli pojistné (např. práce „načerno“, neodvádění pojistného jako OSVČ), doba se vám nezapočítává.

Celková doba pojištění se pro výpočet důchodu **zaokrouhluje na celé roky dolů**.

Příklad: Pokud součet vašich dob do vzniku nároku na důchod činí např. 42 let a 150 dní, bude pro výpočet důchodu zohledněno 42 let.

POČET ZAPOČÍTANÝCH DNŮ V ROZHODNÉM OBDOBÍ

Výdělky započítáváme z tzv. rozhodného období. To je určeno zákonem, zpravidla se jedná o období od 1. 1. 1986 do konce roku před podáním žádosti.

Vyloučené jsou doby, ve kterých nevykonáváte výdělečnou činnost kvůli tzv. překážce v práci (např. nemocenské, ošetřování člena rodiny či závislé osoby, péče o dítě, dočasná nezaměstnanost apod.). Vyloučené doby odečítáme, aby nesnížily (nerozmělnily) výši vašeho důchodu.

V životě mohou vzniknout situace, kdy se vyloučená doba překrývá s vykonáváním výdělečné činnosti, z níž se odvádí pojistné (např. žena pečující o osobu závislou ve II. stupni závislosti s přivýdělkem 4 000 Kč měsíčně roznášením letáků na základě dohody o pracovní činnosti). Pokud v této době dosahujete takových nízkých výdělků (od roku 1996), můžete pro výpočet důchodu požádat ČSSZ, aby upřednostnila vyloučenou dobu, která je pro vás výhodnější.

NÁSOBENÝ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD

Roční hrubé výdělky (tj. vyměřovací základy) v jednotlivých letech rozhodného období **vynásobíme koeficientem nárůstu** platným pro daný kalendářní rok. Tím zajistíme, aby všechny výdělky v jednotlivých letech **odpovídaly současné hodnotě peněz**, protože výdělky z dřívějších let byly nominálně nižší. Hodnoty koeficientu nárůstu jsou různé pro jednotlivé roky. Jsou ovšem různé také pro stejné roky, pokud je odlišný rok přiznání důchodu. Nejnižší možná hodnota je 1 a použije se vždy za kalendářní rok předcházející dni přiznání důchodu. To znamená, že se pro tyto roky použijí skutečné, neupravené roční vyměřovací základy.

OSOBNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD

Osobní vyměřovací základ získáme, když vydělíme násobený vyměřovací základ počtem započítaných dnů v rozhodném období a vynásobíme průměrným počtem kalendářních dnů v měsíci. Osobní vyměřovací základ vyjadřuje **váš průměrný hrubý měsíční příjem v současné hodnotě peněz**.

VÝPOČTOVÝ ZÁKLAD

Osobní vyměřovací základ upravujeme pomocí redukčních hranic. **Redukční hranice** pomáhají eliminovat extrémně vysoké příjmy. Částku do 21 546 Kč zohledňujeme dle platné právní úpravy pro důchody přiznané v roce 2026 v rozsahu 99 %, částku od 21 546 Kč do 195 868 Kč z 26 %, k částce nad 195 868 Kč se nepřihlíží.

PROCENTNÍ VÝMĚRA

Za každý rok (tj. 365 dnů) získaných dob pojištění vám pro důchody přiznané v roce 2026 započítáme **1,495 % z výpočtového základu**. K výsledné částce vám připočítáme výchovné, které přiznáváme za každé vychované dítě (jednomu z rodičů) ve výši 500 Kč.

ZÁKLADNÍ VÝMĚRA

Základní výměra je u všech důchodů stejná: **10 % průměrné mzdy**. V roce 2026 činí **4 900 Kč**.

VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU

Starobní důchod je **součtem základní výměry** ve výši 4 900 Kč **a procentní výměry** včetně výchovného.

MINIMÁLNÍ VÝŠE DŮCHODU

Od ledna 2026 došlo k navýšení nejnižších vyplácených důchodů. Procentní výměra činí minimálně 10 % průměrné měsíční mzdy, v roce 2026 to je 4 900 Kč. Stejně tak i základní výměra činí 10 % průměrné mzdy, tedy 4 900 Kč. Při splnění podmínek pro plný starobní důchod tedy získáte důchod **minimálně 9 800 Kč** měsíčně.

Pokud by vám byl důchod přiznán v tzv. **dílčí výši** (při započtení dob pojištění z ciziny), minimální hranice by se v takovém případě **poměrně krátily** podle poměru dob pojištění získaných v ČR a v zahraničí. Tento mechanismus (10 % + 10 % průměrné mzdy) bude zachován i v dalších letech, což zajistí, že nejnižší důchody budou automaticky růst spolu s průměrnou mzdou.

NAVÝŠENÍ U POZDĚJŠÍHO ODCHODU DO DŮCHODU

Pokud již máte nárok na důchod, ale o důchod jste nepožádali a pracujete dál, navyšuje se procentní výměra vašeho důchodu o 1,5 % výpočtového základu za každých 90 kalendářních dnů výdělečné činnosti, tj. o 6 % za rok. Do těchto 90 dnů se nezapočítává doba neplaceného volna, neomluvené absence, dočasně pracovní neschopnosti, ošetřování člena domácnosti a doba pobírání dalších dávek nemocenského pojištění.

Pracovní činnost po vzniku nároku na starobní důchod zvyšuje výši důchodu podstatně rychleji.

KRÁČENÍ U PŘEDČASNÉHO ODCHODU DO DŮCHODU

Základní výměra předčasného starobního důchodu zůstává stejná jako u „řádného“ starobního důchodu. **Procentní výměra se krátí o 1,5 % výpočtového základu** a při získání 45 let pojištění o 0,75 % výpočtového základu za každých 90 kalendářních (i započatých) dnů, které zbývají do dosažení důchodového věku.

Procentní výměra předčasného starobního důchodu činí minimálně částku ve výši 10 % průměrné mzdy, v roce 2026 je to 4 900 Kč.

S ohledem na 90denní úseky vám **doporučujeme datum přiznání předčasného starobního důchodu konzultovat** s pracovníky OSSZ, abyste zamezili zbytečnému snížení za další započatý úsek.

Předčasný starobní důchod nesmíme ze zákona vyplácet do dosažení řádného důchodového věku, pokud vykonáváte výdělečnou činnost zakládající účast na důchodovém pojištění nebo pokud pobíráte podporu v nezaměstnanosti či podporu při rekvalifikaci.

SLEVA PRO PRACUJÍCÍ DŮCHODCE

Od 1. 1. 2025 můžete jako zaměstnanci i jako OSVČ dostat slevu na pojistném 6,5 %, pokud:

- jste dosáhli důchodového věku (viz tabulka na str. 6),
- pobíráte starobní důchod v plné výši.

Zaměstnanci

Sleva 6,5 % se počítá z vyměřovacího základu. To je u zaměstnanců zpravidla hrubá mzda. Jako zaměstnanci máte nárok na slevu od měsíce, ve kterém splníte obě podmínky. Zaměstnavateli doložíte:

- rozhodnutí o přiznání starobního důchodu a čestné prohlášení o nároku na výplatu starobního důchodu v plné výši
NEBO
- potvrzení o pobírání starobního důchodu v plné výši. Toto potvrzení získáte na kterékoliv správě sociálního zabezpečení nebo na ePortálu ČSSZ.

Tyto skutečnosti nemůžeme vašemu zaměstnavateli potvrdit přímo z důvodu ochrany vašich osobních údajů. Slevu vám zaměstnavatel odečte z pojistného již za měsíc, v němž o slevu požádáte (a doložíte splnění stanovených podmínek), a bude ji automaticky odečítat i všechny následující měsíce. Slevu můžete čerpat od měsíce, ve kterém obdržíte rozhodnutí o přiznání starobního důchodu.

Máte povinnost oznámit svému zaměstnavateli všechny skutečnosti, které mají vliv na slevu na pojistném, a to do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

OSVČ

Jako OSVČ **uplatníte slevu na přehledu o příjmech a výdajích** za daný rok. Poprvé tak uplatníte slevu na přehledu za kalendářní rok 2025, který podáte v roce 2026. Na slevu 6,5 % máte za předchozí kalendářní rok nárok, splníte-li obě podmínky (dosáhli jste důchodového věku a pobíráte starobní důchod v plné výši) v daném kalendářním roce alespoň po jeden celý kalendářní měsíc. Pokud máte nárok na výplatu starobního důchodu pouze v některých měsících roku (nárok na výplatu důchodu vznikl v průběhu roku), máte nárok na slevu na pojistném pouze z poměrné části vyměřovacího základu (ročního), tzn. podle počtu měsíců, ve kterých jste vykonávali samostatnou výdělečnou činnost a splňovali podmínky pro nárok na slevu.

Příklad: *Vykonáváte samostatnou výdělečnou činnost od 1. 11. 2018 a od 15. 3. 2025 jste poživateli starobního důchodu, který vám vyplácíme v plné výši. Starobní důchod budete v plné výši pobírat po celý zbytek kalendářního roku 2025 a stále budete vykonávat i samostatnou výdělečnou činnost. V roce 2026, kdy budete podávat přehled za kalendářní rok 2025, uplatníte prostřednictvím tohoto přehledu slevu na pojistném. Protože podmínky pro slevu na pojistném byly splněny pro kalendářní měsíce duben–prosinec, náleží sleva pouze z poměrné části vyměřovacího základu stanoveného za rok 2025, a to za 9 měsíců výkonu samostatné výdělečné činnosti v roce 2025. Pokud byste na přehledu uvedli daňový základ ve výši 360 000 Kč, ze kterého je stanoven roční vyměřovací základ pro pojistné ve výši 198 000 Kč, poměrná část vyměřovacího základu připadající na jeden měsíc výkonu samostatné výdělečné činnosti pak činí 16 500 Kč (tj. 198 000 / 12). Nárok na slevu na pojistném vznikl za 9 měsíců výkonu samostatné výdělečné činnosti (duben–prosinec), sleva na pojistném proto náleží z vyměřovacího základu ve výši 148 500 Kč (tj. 16 500 × 9). Sleva na pojistném tak činí 9 653 Kč (6,5 % ze 148 500).*

Jako OSVČ můžete **uplatnit sníženou sazbu pojistného pro placení záloh na pojistné ve výši 22,7 %**, a to prostřednictvím tiskopisu (části C) na ePortálu ČSSZ „*Oznámení o změně údajů nezbytných pro provádění sociálního zabezpečení OSVČ*“. Toto oznámení odešlete své správě sociálního zabezpečení podle místa trvalého pobytu (okresní pracoviště, které vede evidenci OSVČ).

Nížší sazbu můžete uplatnit od měsíce, ve kterém obdržíte rozhodnutí o přiznání starobního důchodu. Pokud toto rozhodnutí obdržíte v pozdějším měsíci, pak za měsíce, kdy vám nárok vznikl, uplatníte slevu při podání řádného ročního přehledu o příjmech a výdajích OSVČ.

OSVČ v paušálním režimu

Jako OSVČ v paušálním režimu **nemůžete čerpat nižší sazbu pojistného pro paušální zálohy**, ale slevu na pojistném uplatníte až jednorázově následující rok. Způsob, jak slevu uplatníte, záleží na tom, zda vaše daň z příjmů za daný kalendářní rok byla nebo nebyla rovna paušální dani.

Pokud splníte podmínky paušálního režimu za daný rok a vaše **daň z příjmu bude rovna paušální dani**, pošlete své správě sociálního zabezpečení **žádost na předepsaném tiskopisu**, a to nejdříve 1. května. V žádosti uvedete výši slevy a další údaje potřebné pro stanovení výše slevy. Pojistné ve výši slevy bude vratným přeplatkem na pojistném. Pokud máte u některé správy sociálního zabezpečení jakýkoliv dluh, přeplatek bude použit na jeho úhradu.

Když nesplníte podmínky paušálního režimu za daný rok a **vaše daň z příjmu tak nebude rovna paušální dani**, uplatníte slevu následující rok **na přehledu o příjmech a výdajích OSVČ**, podaném nejdříve 2. května. To znamená, že slevu za rok 2025 uplatníte na přehledu za kalendářní rok 2025, který podáte nejdříve 2. května 2026.

Uplatnění zpětně

I v případě, že jste slevu neuplatnili, **nárok na slevu vám nezaniká**. Vznikne vám **přeplatek**, tj. zaplacené pojistné ve výši slevy. Přeplatek nevzniká za měsíce, které jsme vám zhodnotili jako pojistné doby pro přiznání vašeho starobního důchodu. Pokud máte u některé správy sociálního zabezpečení jakýkoliv dluh, přeplatek bude použit na jeho úhradu.

O vrácení přeplatku můžete **požádat do 5 let** po uplynutí kalendářního roku, ve kterém váš přeplatek vznikl. Přeplatek vždy vrací správa sociálního zabezpečení.

Pokud jste **zaměstnanci**, vzniká vám nárok na vrácení přeplatku na pojistném za měsíce, ve kterých jste měli na slevu nárok, ale slevu neuplatnili. Přeplatek vám vrátí na vaši písemnou žádost (doporučujeme využít tiskopis, který najdete na ePortálu ČSSZ) příslušná správa sociálního zabezpečení. K žádosti přiložíte potvrzení zaměstnavatele o výši vyměřovacích základů a informaci, za které měsíce jste slevu na pojistném již uplatnili. Zaměstnavatel má povinnost vám toto potvrzení vydat do 8 dnů, kdy se na něj se svou žádostí obrátíte.

Pokud jste **OSVČ**, vzniká vám přeplatek na pojistném za kalendářní rok, za který jste měli na slevu nárok, ale neuplatnili ji při podání přehledu. O vrácení přeplatku pak žádáte pouze v případě, že jste neuplatnili slevu při podání přehledu za daný kalendářní rok.

Pokud jste jako **OSVČ v paušálním režimu** neměli povinnost podávat přehled, podáte písemnou žádost na předepsaném tiskopisu o vyplacení pojistného ve výši slevy, a to nejdříve 1. května následujícího roku.

Naskenujte QR kód pro více informací:

VI. ROZHODNUTÍ O PŘIZNÁNÍ NEBO ZVÝŠENÍ DŮCHODU

Rozhodnutí o přiznání důchodu **posíláme písemně poštou na vaši adresu** (do vlastních rukou) nebo **prostřednictvím datové schránky fyzické osoby**. Zákonná lhůta pro vyřízení žádosti o starobní důchod je **90 dnů**. Z velké části závisí na tom, zda jsou v evidenci ČSSZ všechny potřebné doklady.

V rozhodnutí o přiznání důchodu **uvádíme datum**, od kterého vám důchod přiznáváme, postup výpočtu vašeho důchodu a **jeho výši**. Datum pravidelné výplaty důchodu a informace o vyúčtování důchodu jsou uvedeny na **oznámení o výplatě důchodu**, které je buď součástí rozhodnutí, nebo je zasíláno samostatně. Přílohou rozhodnutí je „osobní list důchodového pojištění“ s přehledem vašich dob pojištění a výdělků, na jejichž základě jsme výpočet provedli.

Pokud podmínky nároku na důchod nesplníte, bude vydáno rozhodnutí o zamítnutí vaší žádosti o důchod.

NESOUHLAS S ROZHODNUTÍM ČSSZ

Pokud nesouhlasíte s rozhodnutím ČSSZ, můžete písemně **požádat o změnu nebo podat písemné námitky**, a to **do 30 kalendářních dnů** ode dne doručení rozhodnutí.

Požádat o změnu data přiznání nebo data výplaty důchodu můžete například v situaci, když při kontrole, kolik celých let pojištění vám bylo započítáno a kolik „zbytkových“ dnů zůstalo, zjistíte, že vám do získání dalšího celého roku pojištění chybí pouze několik dnů. Posunem data přiznání důchodu tak může dojít ke zhodnocení celého dalšího roku pojištění. Požádat o změnu data přiznání pak musíte do 30 kalendářních dnů ode dne doručení rozhodnutí, učinit tak můžete nejvýše dvakrát (u téhož důchodu).

Podání námitek je řádný opravný prostředek, na jehož základě ve správním řízení může ČSSZ rozhodnutí potvrdit, zrušit (nemělo-li být vůbec vydáno) anebo změnit (a to jak ve váš prospěch, tak i v neprospěch). Z podaných námitek musí být patrné, proti kterému rozhodnutí směřují (uvedete číslo jednací), v čem spatřujete jeho nezákonnost (proti čemu námitky podáváte nebo co by mělo být zohledněno) a čeho se domáháte (co by podle vás bylo správné rozhodnutí).

V námitkovém řízení se posuzují důchodové nároky podle zákona, nelze proto vyhovět účastníkům řízení, kteří zákonné podmínky nesplňují (např. nezískali potřebnou dobu pojištění). Námitky nelze ze zákona podat proti odůvodnění rozhodnutí, proti lékařskému posudku a proti rozhodnutí o námitkách. Absolvování námitkového řízení (ať již úspěšného, či neúspěšného) je nezbytným krokem pro případné **podání správní žaloby u soudu**.

Námitky lze podat u orgánu, který rozhodnutí vydal, tj. přímo u ČSSZ nebo u kterékoliv OSSZ.

ZVÝŠENÍ DŮCHODU

Valorizace

Valorizace je pravidelné zvyšování důchodů tak, aby jejich reálná hodnota odpovídala změnám ekonomických podmínek. Týká se všech druhů důchodů, výjimkou je valorizace procentní výměry předčasných starobních důchodů přiznaných po 30. 9. 2023, pokud jejich poživatelé ještě nedovršili řádný důchodový věk. Podmínky pro provedení valorizace stanoví zákon o důchodovém pojištění a konkrétní částku určuje vládní nařízení na základě aktuálního vývoje inflace. Pravidelně zvyšujeme (valorizujeme) důchody na přelomu prosince a ledna, mimořádně (po schválení vládou) také v průběhu roku.

Zvýšení důchodu v 85 a 100 letech

Občanům, kteří dovrší 85 let a dále také 100 let, se procentní výměra důchodu zvyšuje automaticky. Jedná se o finanční příspěvek, který slouží k pokrytí zvýšených životních nákladů souvisejících s věkem. Při dovršení 85 let se důchodcům zvyšuje procentní výměra jejich důchodu o 1 000 Kč, při dožití 100 let o další 2 000 Kč.

Výchovné

Výchovné může (od 1. 1. 2023) zvýšit procentní výměru starobního důchodu. Podstatou výchovného je ocenit péči o děti a jejich výchovu rodičem (většinou ženou), který o dítě pečoval v největším rozsahu. Výchovné kompenzuje nižší příjmy, které péče způsobila. Jedná se o 500 Kč za každé vychované dítě. V případě výchovy více dětí se výchovné násobí počtem dětí (bez limitu). Nárok na výchovné má vždy jen jeden z rodičů (případně jiná osoba), který o dítě pečoval v největším rozsahu.

Výchovné náleží jen za dítě, o které jste pečovali alespoň 10 let od jeho narození do dospělosti. Pokud jste se ujali výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, je podmínka výchovy splněna, jestliže jste o dítě osobně pečovali alespoň 5 let a tato péče neskončila před jeho zletilostí. V případě, že dítě zemřelo před dosažením zletilosti, bude vám výchovné náležet, jestliže se dítě dožilo alespoň 5 let věku a vy jste o ně pečovali od jeho narození do jeho úmrtí. Výchovné nenáleží, pokud se osoba vůči dítěti dopustila jako pachatel, spolupachatel nebo účastník úmyslného trestného činu.

Příručka „Vítejte v důchodu“

Společně s oznámením o výplatě důchodu zasílá ČSSZ všem novým příjemcům důchodu také příručku „Vítejte v důchodu“.

Zatímco tato „*Příručka pro budoucí důchodce*“ vás provází **především obdobím před přiznáním důchodu** a vysvětluje postup při jeho vyřizování, příručka „*Vítejte v důchodu*“ je **určena již přiznaným důchodcům**. Obsahuje praktické informace o výplatě důchodu, oznamovacích povinnostech, možnostech přivýdělku a dalších situacích, které mohou po přiznání důchodu nastat. Dozvíte se v ní podrobněji, co vás čeká, co byste měli udělat a na co do budoucna myslet.

Pokud byste do příručky „*Vítejte v důchodu*“ chtěli nahlédnout již nyní, je dostupná také online na našich webových stránkách www.cssz.gov.cz.

Naskenujte QR kód pro zobrazení příručky:

VII. VÝPLATA STAROBNÍHO DŮCHODU

Výplatní termín si zvolíte při podání žádosti nebo vám jej přidělíme a dozvíte se jej z rozhodnutí o přiznání důchodu nebo z oznámení o výplatě.

Jestliže manžel/manželka či (registrovaný) partner/partnerka již pobírá důchod od ČSSZ, můžete si při podání žádosti o důchod zvolit stejný den splatnosti. Občanský průkaz manžela/manželky, (registrovaného) partnera/partnerky není třeba předkládat.

Důchod vám budeme vyplácet dopředu v pravidelných měsíčních termínech. Důchody vyplácíme v první polovině měsíce v sudé dny, a to od 2. do 14. dne. Pouze do zařízení sociálních služeb vyplácíme vždy 12. den v měsíci. Pokud dostáváte důchod v hotovosti a výplatní termín připadne na sobotu, obdržíte důchod již v pátek, připadne-li výplatní termín na neděli, obdržíte důchod v pondělí. O posunu výplatních termínů, které připadnou na státní svátky, vždy v předstihu informujeme. Za období ode dne přiznání důchodu do prvního výplatního dne obdržíte důchod zpětně současně s první důchodovou splátkou.

Pokud současně splňujete podmínky nároku na výplatu více důchodů stejného druhu nebo na výplatu starobního a invalidního důchodu, vyplácí se pouze jeden, a to vyšší důchod. Pouze u vdovského/vdoveckého důchodu se poživatelům starobního (nebo invalidního) důchodu vyplácí vyšší důchod v plné výši a z nižšího důchodu se vyplácí polovina procentní výměry. Základní výměra je při souběhu důchodů vyplácena pouze jednou.

Nabízíme vám dva způsoby výplaty důchodu: **bezhotovostně na bankovní účet** nebo **v hotovosti prostřednictvím České pošty**.

VÝPLATA NA BANKOVNÍ ÚČET

Pro výplatu na **svůj účet**, pokud neuvedete číslo účtu už při sepisování žádosti o důchod, vyplňujete tiskopis *„Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet v České republice – majitel účtu“* (bez nutnosti potvrzení bankou). Pro výplatu na účet manžela/manželky, (registrovaného) partnera/partnerky vyplňujete tiskopis

„Žádost o zařazení výplaty důchodu na účet manžela (manželky), partnera (partnerky) v České republice“, který podepisujete oba, a je nutné i jeho potvrzení bankou.

ČSSZ nemůže zařídit výplatu důchodu na účet dětí, vnoučat, sourozenců, druhá/družky apod.

Výplata důchodu na účet jiné osoby než manžela/manželky či (registrovaného) partnera/partnerky je možná pouze v případě, že tato osoba (fyzická či právnická) byla ustanovena **opatrovníkem důchodce** (z rozhodnutí soudu) nebo **zvláštním příjemcem důchodu** žadatele (z rozhodnutí obecního úřadu) a je jeho zákonným zástupcem nebo zastupujícím členem domácnosti (na základě schválení soudem). Rozhodnutí soudu nebo obce je třeba ČSSZ doložit. Tyto fyzické osoby mohou požádat o výplatu na svůj účet tiskopisem „Žádost o zařazení výplaty důchodu poukazem na účet v České republice – majitel účtu“ podepsaným příjemcem důchodu. Pokud je opatrovníkem **právnická osoba**, žádá o výplatu na svůj účet dopisem (nikoliv tiskopisem), v němž oznámí číslo svého účtu.

Naskenujte QR kód pro výplatu důchodu na váš účet:

Důchod vám můžeme bezhotovostně **zasílat** také **do zařízení sociálních služeb** (s celoročním pobytem), pokud s tím vy nebo váš soudem ustanovený opatrovník souhlasíte. V takovém případě je zapotřebí tiskopis „Žádost o provádění výplaty dávek důchodového pojištění dle § 116c zákona č. 582/1991 Sb.“ potvrzený zařízením sociálních služeb a podepsaný vámi či soudem ustanoveným opatrovníkem.

Seznam bank a spořitelních a úvěrních družstev, do kterých lze poukazovat výplatu důchodu, najdete na webu ČSSZ v sekci „*Seznam bank a spořitelních a úvěrních družstev*“.

Důchod nelze vyplácet na vkladní knížku ani na spořicí účet či na termínovaný vklad. Důchod nelze vyplácet ani na zřízení chráněný účet.

VÝPLATA V HOTOVOSTI

Výplatu důchodu v hotovosti posíláme prostřednictvím České pošty, která si účtuje **94 Kč za každou splátku důchodu**. O tento poplatek vám snižujeme vyplácenou částku důchodu.

V případě **vaší hospitalizace** delší než 1 měsíc může pošta na vaši žádost posílat důchod do zdravotnického zařízení. Žádost podáte České poště prostřednictvím zdravotnického zařízení. Důchod může být také 3 měsíce uložen na poště a po skončení hospitalizace si jej můžete osobně vyzvednout.

Případné nesrovnalosti s hotovostní výplatou důchodu musíte vždy řešit na příslušné pobočce České pošty. Ostatní problematické situace týkající se výplaty důchodů řeší ČSSZ.

Jiná osoba může vyzvedávat důchod, jen pokud byla ustanovena tzv. zvláštním příjemcem důchodu, popř. pokud je vaším zákonným zástupcem či opatrovníkem nebo jde o zastoupení členem domácnosti podle občanského zákoníku.

Nepřevzmete-li vy či jiný příjemce důchodu tři po sobě následující splátky, může být výplata důchodu zastavena. V tomto případě musíte vy či jiný příjemce písemně požádat ČSSZ o obnovení výplaty.

VÝPLATA DO ZAHRAŇÍČÍ

Pokud **bydlíte v zahraničí**, důchod vám budeme vyplácet na **český nebo zahraniční bankovní účet**. Od ledna 2026 již ale nevyplácíme důchod bankovním šekem na vaši adresu v zahraničí. O výplatu na bankovní účet (vedený v ČR nebo v zahraničí) žádáte tiskopisem „*Žádost osoby žijící mimo území ČR o výplatu českého důchodu poukazem na účet*“.

Pro výplatu důchodu musíte ČSSZ zasílat tiskopis „*Potvrzení o žití*“ se svým úředně ověřeným podpisem. Tím prokazujete, že stále trvá váš nárok na výplatu důchodu (tj. že jste naživu).

Pozor: Pokud máte trvalé bydliště na Slovensku, „Potvrzení o žití“ zasílat nemusíte.

Pokud bydlíte v některém z **členských států EU** (včetně Spojeného království, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska) nebo ve státech, s nimiž **má ČR uzavřenou dvoustrannou mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení**, posíláte „Potvrzení o žití“ **dvakrát ročně**, a to vždy v červnu a prosinci. Důchod pak dostanete v pravidelných měsíčních splátkách náležejících za běžný kalendářní měsíc. Máte-li bydliště **v jiném státě**, „Potvrzení o žití“ se svým vlastnoručním úředně ověřeným podpisem zasíláte ČSSZ **ve lhůtách, které si sami určíte**. Důchod je vám vyplacen zpětně až po doručení „Potvrzení o žití“, a to pouze do měsíce, ve kterém bylo žití ověřeno.

Vyplněný a vlastnoručně podepsaný tiskopis s úředně ověřeným podpisem (není třeba notářské ověření) zasílejte na adresu: ČSSZ, Odbor realizace výplat pojistných dávek a exekučních srážek, Křížová 25, 225 08 Praha 5, Česká republika. Tiskopis je dostupný v několika jazykových verzích i na webu ČSSZ.

ZMĚNA VÝPLATY DŮCHODU

Způsob výplaty důchodu můžete podle svých potřeb **kdykoliv změnit**. Stejně tak i adresu pro zasílání důchodu v hotovosti nebo číslo účtu pro bezhotovostní platbu. Většinu změn realizujeme od druhého (nejpozději třetího) výplatního měsíce po datu, kdy obdržíme vaši žádost. O provedení změny způsobu výplaty vám písemně oznámení nezasíláme.

Změnu adresy, ale i jiné skutečnosti, které mají vliv na výplatu důchodu, oznamte vždy písemně. Pokud tak neučiníte, mohlo by dojít k zastavení výplaty důchodu.

Změnu adresy můžete nahlásit prostřednictvím tiskopisu na ePortálu ČSSZ „*Hlášení změny adresy nebo jména a příjmení*“ nebo písemně na adresu kterékoliv OSSZ. Pokud vám posíláme důchod v hotovosti, nahlaste změnu adresy také na poště. Adresu vám rovněž změníme, pokud ji uvedete na „*Žádosti o zasílání oznámení o zvýšení důchodu v listinné podobě*“. V případě, že je výplata důchodu prováděna v hotovosti prostřednictvím pošty, bude na tuto adresu zařízena i výplata důchodu.

Než dojde ke změně účtu v systémech ČSSZ, důchod vám bude zasílán na původní číslo účtu. Původní účet proto doporučujeme zrušit až poté, co vám začneme poukazovat důchod na nový účet. Pokud „starý účet“ zrušíte dříve, než změnu provedeme, banka platbu odmítne a důchod vám nebude vyplacen včas.

ZDANĚNÍ DŮCHODU

Starobní důchod se **standardně nedaní**. Jestliže ale jeho výše v ročním součtu **překračuje 36násobek minimální mzdy**, je daněn **15 %**. To odpovídá měsíčnímu důchodu 67 200 Kč pro rok 2026. Pobíráte-li takto vysoký důchod, musíte podat daňové přiznání. Jednorázové doplatky důchodů (např. při zpětném přiznání důchodu) dani z příjmů nepodléhají. Informace o tom, kdy důchod nepodléhá v daném roce zdanění a kdy naopak musíte podat daňové přiznání, vám sdělí finanční úřad. Pokud si ho finanční úřad v rámci daňového řízení vyžádá, potvrzení o pobírání či výši důchodu vám vydáme.

EXEKUČNÍ SRÁŽKY Z DŮCHODU

Exekuční srážky provádíme pouze **na základě doručení exekučního titulu** od orgánu, který má oprávnění je vydávat (nejčastěji jde o výkon rozhodnutí soudu nebo exekuční příkaz soudního exekutora).

Podle občanského soudního řádu jsme povinni provést srážky z důchodu od prvního dne prvního kalendářního měsíce následujícího po doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. O tomto nařízení srážek z důchodu, včetně jejich výše, vám **posíláme oznámení**. Exekuční srážky se provádějí do úplné úhrady pohledávky včetně příslušenství (např. úroky z prodlení, náklady exekuce atd.). Přesto vám vždy musí zůstat tzv. **nezabavitelná výše důchodu**, aktuálně ve výši **14 102 Kč** měsíčně.

Má-li žadatel o důchod exekuci nebo je v insolventci, je nutné k žádosti o důchod předložit i exekuční příkazy, v případě insolvence sdělit spisovou značku. Urychlí se tím řízení žádosti o důchod.

VALORIZAČNÍ OZNÁMENÍ

Pravidelně zvyšujeme (valorizujeme) důchody na přelomu prosince a ledna, mimořádně (po schválení vládou) také v průběhu roku. Od roku 2026 posíláme

valorizační oznámení **primárně elektronicky**, a to prostřednictvím:

- datové schránky fyzické osoby, pokud ji vlastníte,
- online služby ePortálu ČSSZ po přihlášení přes elektronickou identitu (z důvodu ochrany vašich osobních údajů).

Pokud ovšem budete mít zájem o valorizační oznámení **v listinné podobě**, využijte jednu z těchto možností:

- **Vytiskneme** vám jej zdarma **na kterékoliv správě sociálního zabezpečení**.
- **Pošleme vám jej poštou na adresu na vaše náklady** (náklady neplatí pouze klienti narození před rokem 1955). Musíte nám však v předstihu poslat žádost prostřednictvím formuláře, který najdete na ePortálu ČSSZ: *„Žádost o zasílání oznámení o zvýšení důchodu v listinné podobě“*.

Vyplněnou žádost pošlete poštou, e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem nebo přes datovou schránku na kteroukoliv správu sociálního zabezpečení. Naši pracovníci vám v případě potřeby pomohou tuto žádost sepsat.

Žádost musíme obdržet **3 měsíce předem**. To znamená při lednové valorizaci nejpozději do 30. září předcházejícího roku. Pokud vaši žádost obdržíme později, bude se týkat až další valorizace v pořadí.

Náklady na poštovné odečteme (pouze pokud jste narození po roce 1955) vždy z první valorizované splátky důchodu.

Pokud nebudete chtít, abychom vám nadále valorizační oznámení v listinné podobě zasílali, pošlete nám písemnou žádost, kterou napíšete volnou formou (na tuto žádost není formulář). Žádost musíme obdržet 4 měsíce předem. Pokud vaši žádost obdržíme do 31. srpna, lednové valorizační oznámení vám již na adresu nepošleme a poplatek se nestrhne.

Naskenujte QR kód pro valorizační oznámení na ePortálu ČSSZ:

VIII. „DESATERO“ DŮCHODCE ANEB CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

1. **Není žádný univerzální „průkaz důchodce“.** O přiznání důchodu vám zašleme rozhodnutí. Potvrzení o pobírání důchodu či jeho aktuální výši vydá v případě potřeby a na vyžádání OSSZ.
2. **Zda máte jako důchodce podat daňové přiznání, vám řekne finanční úřad.** My vám můžeme poradit, že podle současně platných daňových předpisů musíte pravidelně vyplácený důchod zdanit, jen pokud v ročním součtu přesáhne 36násobek minimální mzdy. Jednorázové doplatky důchodů (např. při zpětném přiznání důchodu) dani z příjmů nepodléhají.
3. **Pobírání důchodu oznamte své zdravotní pojišťovně.** Pokud při pobírání důchodu nepracujete, platí za vás zdravotní pojištění stát.
4. **Žádost o důchod můžete podat buď online, nebo osobně na kterémkoliv OSSZ, případně k tomu můžete někoho zmocnit.** Zmocnění udělíte sepsáním plné moci. Můžete využít tiskopis plné moci, který je k dispozici na webu ČSSZ. Pokud nemůžete podat žádost o důchod sami vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, mohou s vaším souhlasem a na základě potvrzení lékaře o vašem zdravotním stavu žádost podat vaši rodinní příslušníci.
5. **Pro podání žádosti o důchod vám stačí pouze váš doklad totožnosti.** Dále můžete předložit doklady o náhradních dobách pojištění (např. o studiu, vojně, péči o dítě) a o dobách pojištění, které nemáme v evidenci.
6. **Důchod můžete dostávat buď na účet, nebo poštou v hotovosti.** V případě výplaty na účet u peněžního ústavu to může být účet váš nebo vašeho manžela či manželky nebo (registrovaného) partnera či partnerky. Pokud chcete důchod dostávat v hotovosti domů prostřednictvím České pošty, počítejte se zpoplatněním. O změnu způsobu výplaty nás můžete kdykoliv požádat.
7. **Pokud se u vás něco změní, především adresa nebo číslo účtu, neprodleně nám to oznamte.** Chcete-li si zajistit plynulou výplatu důchodu, musíte nám všechny změny, které mají vliv na správné vyplácení důchodu, oznámit co nejdříve, ideálně do 8 kalendářních dnů.

8. **Jako pracující starobní důchodci**, pokud jste dosáhli důchodového věku a pobíráte starobní důchod v plné výši, máte **nárok na slevu na pojistném**, která činí 6,5 % z vyměřovacího základu (hrubé mzdy). Nárok uplatněte u svého zaměstnavatele.
9. **Jestliže jste jako pracující důchodci účastni nemocenského pojištění, platí pro vás kratší podpůrná doba pro výplatu nemocenského.** Nemocenské se vám vyplácí nejdéle 70 kalendářních dnů při jedné pracovní neschopnosti a je to zároveň maximum dnů za jeden kalendářní rok. Nemocenské se navíc vyplácí nejdéle do dne skončení vašeho zaměstnání.
10. **Nižší (ochranné) limity na léky jsou vázány na dosažení určitého věku nebo na uznanou invaliditu.** Pokud jste před starobním důchodem pobírali invalidní důchod a o starobní důchod nepožádali, v 65 letech je vám váš invalidní důchod automaticky změněn na **tzv. transformovaný starobní důchod**. V takovém případě o vás má Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) potřebná data a v lékárnách by vám měli přiznat správnou částku limitu. Jestliže jste ale pobírali invalidní důchod a **sami požádali o řádný starobní důchod**, jeho přiznáním vám invalidní důchod zanikl. V tom případě vás SÚKL v evidenci mít nebude a je nutné, abyste sami předložili platný posudek o invaliditě své zdravotní pojišťovně.

A PÁR INFORMACÍ NAVÍC...

Pokud se orientujete v online prostředí nebo máte ve svém nejbližším okolí někoho, komu důvěřujete a kdo vám může pomoci, určitě vyzkoušejte náš web a ePortál ČSSZ – ušetříte si tím spoustu času.

Informace o důchodech, tiskopisy, kontakty a další potřebné informace najdete na www.cssz.gov.cz, veškeré online služby pak na eportal.cssz.cz. Pro přihlášení a přístup k online službám stačí identifikace pomocí ISDS, bankovní identity, eObčanky apod.

Datum i odhadovanou výši svého důchodu a hlavně své evidované započtené doby zjistíte v **Informativní důchodové aplikaci IDA** na ePortálu ČSSZ (eportal.cssz.cz).

Celou **žádost o důchod** můžete **odeslat z pohodlí domova** prostřednictvím naší služby „*Žádost o důchod online*“ na ePortálu ČSSZ (eportal.cssz.cz).

Určitě vám **poradí na kterékoliv OSSZ**, úřední hodiny a kontakty na všechna pracoviště najdete na www.cssz.gov.cz v sekci „*Kontakty*“. Pro návštěvu si můžete předem sjednat konkrétní termín, a to online na objednani.cssz.cz.

Pokud si s internetem nerozumíte, nevádí. Kromě kolegyně a kolegů z OSSZ se vám budou věnovat také v našem **klientském centru pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ**. Tam ale poskytují informace pouze z oblasti důchodového pojištění, nepsují žádosti o důchod! Pro veřejnost mají otevřeno každé pondělí a středu od 8:00 do 17:00 hodin na adrese Křížová 25, Praha 5. Klientské centrum při ústředí ČSSZ nabízí také možnost online objednání pro osobní konzultace složitých případů a informativní výpočty starobních důchodů na adrese objednani.cssz.cz.

Potřebné informace získáte i na našem **bezplatném call centru** na čísle **800 050 248**, které funguje v pondělí a ve středu od 8:00 do 17:00 hodin, v úterý a ve čtvrtek od 8:00 do 15:30 hodin a v pátek od 8:00 do 12:00 hodin. Klientům volajícím ze zahraničí je k dispozici běžně zpoplatněné telefonní číslo +420 257 066 077. Upozorňujeme, že i v případě volání na bezplatnou linku 800 050 248 na území ČR z telefonního čísla registrovaného u zahraničního operátora může být hovor zpoplatněn, případně nemusí být číslo dostupné.

PŘÍKLADY ZÍSKÁNÍ NÁROKU NA DŮCHOD POTŘEBNÁ DOBA POJIŠTĚNÍ

Dosáhnete-li důchodového věku v roce 2026, musíte mít odpracováno 35 let.

- Paní Jana se narodila 1. 12. 1962 a vychovala dvě děti. Důchodového věku (63 let a 2 měsíce) dosáhla 1. 2. 2026. Dosáhla celkem 46 let doby pojištění, která zahrnuje dobu výdělečné činnosti, dobu studia před 18. rokem věku a dobu péče o dvě děti. Požadovanou dobu pojištění 35 let má splněnou. Paní Janě vznikl nárok na starobní důchod ke dni dosažení důchodového věku.
- Pan Radim se narodil 5. 3. 1958. Důchodového věku (63 let a 10 měsíce) dosáhl 5. 1. 2022. V den svého důchodového věku dosáhl pouhých 32 let a 360 dnů doby pojištění. Požadovaná doba pojištění v roce 2022 byla 35 let. Panu Radimovi nárok na starobní důchod ke dni dosažení důchodového věku nevznikl. Pan Radim pracoval další 2 roky a 5 dnů a 11. 1. 2024, po odpracování chybějící doby, již nárok na starobní důchod získal. Ze zákona mu stačilo získat 35 let.
- Pan Antonín se narodil 15. 1. 1960. Důchodového věku (64 let a 2 měsíce) dosáhl 15. 3. 2024. V den svého důchodového věku získal pouhých 19 let doby pojištění. Požadovaná doba pojištění v roce 2024 byla 35 let. Panu Antonínovi nárok na starobní důchod ke dni dosažení důchodového věku nevznikl. Pan Antonín dosáhne 15. 3. 2026 věku o 2 roky vyššího (66 let a 2 měsíce), než je důchodový věk pro muže stejného data narození (64 let a 2 měsíce). A protože pracoval, získal do tohoto data ještě 1 rok a 90 dnů doby pojištění. Celkem tak získal 20 let a 90 dnů doby pojištění (bez náhradních dob). Panu Antonínovi vznikne 15. 3. 2026 nárok na starobní důchod.

VYLOUČENÉ DOBY

Vyloučené doby se odečítají od získaných dob pojištění v rozhodném období proto, aby nesnižovaly váš důchod. Zažádat o upřednostnění vyloučených dob před příjmem může každý klient při sepisování žádosti o důchod nebo do 30 dnů od obdržení rozhodnutí. Nekryjí-li se vyloučené doby a příjmy z výdělečné činnosti, ČSSZ je vyloučí automaticky bez žádosti.

- Pan Jiří splnil obě podmínky (důchodový věk a potřebnou dobu pojištění) nároku na starobní důchod a zažádal si o něj. Rozhodné období pro výpočet výše jeho důchodu je 1986–2025, tj. 40 let. V tomto období byl 1 rok evidován na úřadu práce a celkem 2 roky trvaly v součtu jeho jednotlivé dočasné pracovní neschopnosti. Tyto 3 roky jsou jeho vyloučenou dobou. Úhrn příjmů získaných

v rozhodném období tak panu Jiřímu rozpočítáme na 37 let, a nikoliv na 40 let. Osobní vyměřovací základ pana Jiřího tak bude vyšší, a tím i jeho důchod.

- Paní Eva si v době své rodičovské dovolené (péče o dítě do věku 4 let) přivydělávala na základě dohody o provedení práce. Tento příjem se od roku 1996 primárně započítává do jejího rozhodného období a automaticky se upřednostňuje před vyloučenou dobou. Protože byl ale její příjem v této době mnohem nižší než ten, který pobírala před nástupem na mateřskou a rodičovskou dovolenou, podstatně by jí snižoval vyměřovací základ pro výpočet budoucího důchodu. Paní Eva proto požádala ČSSZ, abychom pro výpočet důchodu upřednostnili dobu péče o dítě do 4 let věku jako tzv. vyloučenou dobu. To jí zvýšilo osobní vyměřovací základ, a tím i důchod.

Souběh důchodů

Pobírání několika důchodů současně je podle zákonných podmínek možné pouze v případě souběhu starobního důchodu a vdovského/vdoveckého důchodu.

- Paní Marta pobírá starobní důchod 19 070 Kč, přičemž 14 170 Kč je procentní výměra a 4 900 Kč základní výměra. Manžel, který pobíral starobní důchod ve výši 23 360 Kč (18 460 + 4 900), zemřel. Po úmrtí manžela, starobního důchodce, má paní Marta nárok na vdovský důchod. Základní výměra náleží vždy pouze jednou. Protože dojde k souběhu dvou důchodů (žena bude současně pobírat svůj starobní důchod a po manželovi důchod vdovský), procentní výměra důchodu se upraví: vyšší procentní výměra důchodu bude náležet v plné výši a z nižší procentní výměry polovina. Procentní výměra vdovského důchodu činí 9 230 Kč (50 % z částky 18 460), pro souběh s vyšší procentní výměrou starobního důchodu se krátí na polovinu, tj. na částku 4 615 Kč. Paní Marta tak bude pobírat celkem 23 685 Kč (procentní výměra starobního důchodu 14 170 + polovina procentní výměry vdovského důchodu 4 615 + základní výměra 4 900).
- Paní Jana pobírá starobní důchod 7 970 Kč (procentní výměra 3 070 + základní výměra 4 900). Její zemřelý manžel pobíral starobní důchod 17 460 Kč (12 560 + 4 900). Procentní výměra vdovského důchodu činí 6 280 Kč (50 % z částky 12 560). Procentní výměra vdovského důchodu je vyšší než procentní výměra ženina starobního důchodu, bude tedy náležet v plné výši, a procentní výměra starobního důchodu se zkrátí na polovinu, tj. na částku 1 535 Kč. Paní Jana bude pobírat celkem 12 715 Kč (polovina procentní výměry starobního důchodu 1 535 + procentní výměra vdovského důchodu 6 280 + základní výměra 4 900).

PŘEDČASNÝ STAROBNÍ DŮCHOD

- Pan Alois byl celý život zaměstnaný a získal 40 let doby pojištění. Jeho výpočtový základ činí 37 700 Kč. Chtěl by pomáhat svým dětem s péčí o vnoučata a rozhodl se pro odchod do předčasného starobního důchodu od 1. 2. 2026, tj. 1 a půl roku (548 dnů) před svým důchodovým věkem. Za každých 90 započatých dnů „předčasnosti“ se procentní výměra důchodu snižuje o 1,5 % výpočtového základu. Za 548 dnů (6×90 dnů plus 8 dnů) „předčasnosti“ pana Aloise se jeho procentní výměra důchodu sníží o 10,5 % výpočtového základu ($7 \times 1,5 \% = 10,5 \%$). Procentní výměra činí za každý rok pojištění 1,495 % výpočtového základu, tj. 59,8 % ($1,495 \% \times 40$) ze 37 700 Kč = 22 545 Kč. Výsledná částka se snižuje o 3 959 Kč (10,5 % ze 37 700) za dobu počítanou ode dne, od kterého se přiznává předčasný starobní důchod, do dosažení důchodového věku. Procentní výměra starobního důchodu činí 18 586 Kč ($22\,545 - 3\,959$). Celková výše předčasného starobního důchodu tedy bude 23 486 Kč ($18\,586 + 4\,900$).

Pro pana Aloise je ovšem výhodné pracovat navíc 8 dnů, aby se jeho důchod krátil pouze o 9 %. Za 540 dnů (přesně 6×90 dnů) „předčasnosti“ pana Aloise se jeho procentní výměra důchodu sníží o 9 % výpočtového základu ($6 \times 1,5 \% = 9 \%$). Výsledná částka se snižuje o 3 393 Kč (9 % ze 37 700) za dobu počítanou ode dne, od kterého se přiznává předčasný starobní důchod, do dosažení důchodového věku. Předčasný starobní důchod pana Aloise tak bude 24 052 Kč ($4\,900$ Kč základní výměra + $19\,152$ Kč procentní výměra) a předčasný starobní důchod bude náležet od 9. 2. 2026.

- Pan Jindřich byl celý život zaměstnaný a získal 45 let pojištění. Jeho výpočtový základ činí 37 700 Kč a rozhodl se pro odchod do předčasného starobního důchodu 1. 2. 2026, tj. 1 a půl roku (548 dnů) před svým důchodovým věkem. Za každých 90 započatých dnů „předčasnosti“ se procentní výměra důchodu snižuje o 0,75 % výpočtového základu. Za 548 dnů (6×90 dnů plus 8 dnů) „předčasnosti“ pana Jindřicha se jeho procentní výměra důchodu sníží o 5,25 % výpočtového základu ($7 \times 0,75 \% = 5,25 \%$). Procentní výměra činí za každý rok pojištění 1,495 % výpočtového základu, tj. 67,275 % ($1,495 \% \times 45$) ze 37 700 Kč = 25 363 Kč. Výsledná částka se snižuje o 1 980 Kč (5,25 % ze 37 700) za dobu počítanou ode dne, od kterého se přiznává předčasný starobní důchod, do dosažení důchodového věku. Procentní výměra starobního důchodu činí 23 383 Kč ($25\,363 - 1\,980$). Celková výše předčasného starobního důchodu tedy bude 28 283 Kč ($23\,383 + 4\,900$).

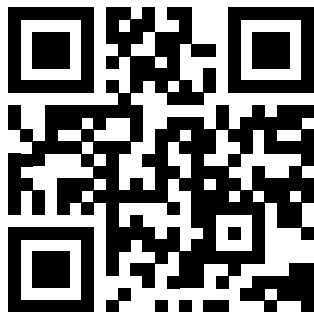
Informace uvedené v příručce jsou zjednodušené. Úplné informace najdete v právním předpisu nebo je na základě podrobností ke konkrétní situaci vysvětlí pracovníci okresních správ sociálního zabezpečení.

Příručka je určena klientům ČSSZ. O dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, policistů, hasičů, celníků, příslušníků BIS a Vězeňské služby ČR rozhodují ministerstva obrany a vnitra.

Příručka neuvádí informace týkající se důchodového spoření, resp. jeho zrušení od 1. 1. 2016. Vysvětlení, jak účast na důchodovém spoření v letech 2013–2015 ovlivní nároky z důchodového pojištění, poskytnou pracovníci OSSZ a ČSSZ.

Informace jsou platné podle právních předpisů účinných ke dni vydání publikace.

Webové stránky ČSSZ

**Načtěte QR kód
pro rychlé zobrazení
našich stránek**

ePortál ČSSZ

